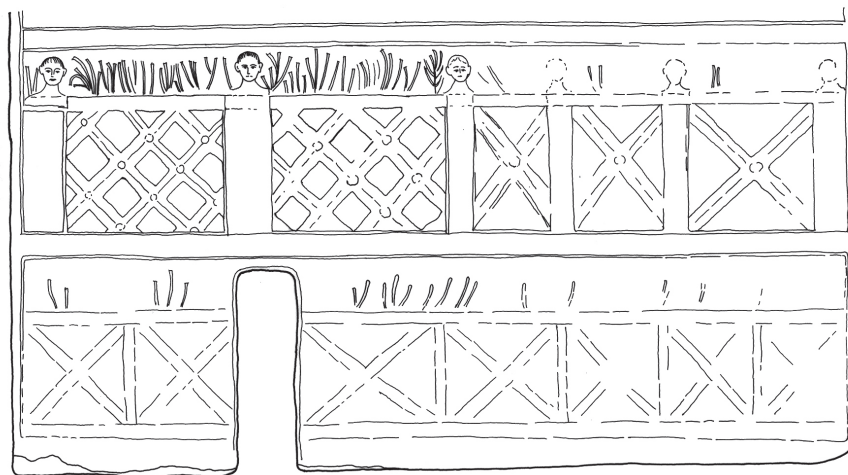

СВЕТИ ЦАР КОНСТАНТИН И НАСЛЕЂЕ ЕВРОПЕ

ST. EMPEROR CONSTANTINE AND THE HERITAGE OF EUROPE

Одржан је једанаести научни скуп „Ниш и Византија“, који предходи 2013. години и дванаестом окупљању византолога осмишљено као велики конгрес у знаку „Constantine, in hoc signo vinces“, којим ће град Ниш обележити 1700. година од потписивања Миланског едикта. Сада је прави тренутак да се сетимо речи академика Дејана Медаковића изговорене 2002. године приликом отварања првог научног скупа „Ниш и Византија“:

„А сада, дозволите ми да кажем неколико речи о вашем научном скупу “Ниш и Византија”. Ван сваке је сумње да је тематика овог скупа добро изабрана, као и намера да овакви састанци прерасту у редовне. Тиме ће се одати признање и самој тематици која обухвата све видове политичког и духовног живота не само града Ниша, већ и читаве регије. И још нешто. Ако се овој манифестацији осигура континуирано деловање, јавља се озбиљна могућност да се бар донекле надокнаде дуге деценије дисконтинуитета, заборав, па и потпуног одбацивања свог властитог корена.

У нашу визију модерног Ниша, каже проф. Медаковић, уграђена је и она ширина којом

The eleventh scientific meeting „Niš and Byzantium“ was held, which precedes 2013 and the twelfth gathering of Byzantine experts conceived as a great congress in the sign „Constantine, in hoc signo vinces“, by which will mark the city of Nis will mark the 1700th Anniversary of the Edict of Milan. Now is the right time to recall the words spoken by the academician Dejan Medakovic in 2002 at the opening of the first scientific meeting „Niš and Byzantium“:

„Now, let me say a few words about your scientific symposium“ Niš and Byzantium“. There is no doubt that the topic of this gathering has been well chosen, as the intention for such meetings to grow into regular ones. This will also acknowledge the theme that encompasses all aspects of the political and spiritual life of not only the town of Niš, but also the entire region. And one more thing. If this event is ensured with continuous operation, there is a serious possibility to at least partially compensate the long decades of discontinuity, forgetfulness, and even complete rejection of our own roots.

In our vision of a modern Niš, says professor Medaković, is incorporated also the width which in

Сл. 1 Његово Преосвештенство Епископ нишки Господин др Јован, свечано отварање симпозијума „Ниш и Византија XI“

Fig. 1 His Grace Bishop of Nis, dr Jovan, the opening ceremony of the symposium „Niš and Byzantium XI“

је у својем времену зрачио један напредан царски град. Нама тек предстоји духовни напор да га до краја откријемо и заволимо.“

Прошло је једанаест година како град Ниш, Универзитет у Нишу и сада Епархија нишка, под кровом универзитетског здања, окупљају истакнуте византологе из Европе и Америке, добре познаваоце и Ниша и Византије. Ове године још једном указујући на Светог Цара Константина и наслеђе Европе.

Размишљање о првим хришћанима увек и на сваком месту мора да почне од града Ниша. Тренутак када је у Наисусу рођен Константин Велики, означава прекретницу у историји човечанства. Константиново залагање за једног Бога и за Једну државу, тежња ка духовном, културном и цивилизацијском обједињавању народа, и данас је актуелно, док је

its time radiated a thriving imperial city. We are yet to make spiritual effort to find it completely and love it.“

Thinking about early Christians always and everywhere has to start from the City of Niš. The moment when it Naissus was born Constantine the Great, marks a milestone in the history of mankind. Constantine's commitment to the one God and in one state, the pursuit towards the spiritual, cultural and civilization unification of the people, is also actual, while as the first Christian emperor he founded the Byzantine Empire, civilization, culture, art and spirituality. Thanks to the work of Constantine the Great, Byzantine foundations of modern European civilization are clearly visible.

For this reason the City of Niš is preparing to properly mark the anniversary of the Edict of Milan, which is with knowledge - knowledge

Сл. 2 академик
др Љубомир
Максимовић, свечано
отварање симпозијума
„Ниш и Византија XI”
Fig. 2 Academician
Ljubomir Maksimović,
opening ceremony of
the symposium „Niš
and Byzantium XI“

као први хришћански цар утемељио византијско царство, цивилизацију, културу, уметност, духовност. Захваљујући делу Константина Великог, византијске основе савремене Европске цивилизације јасно су видљиве.

Зато се град Ниш спрема да на прави начин обележи годишњицу Миланског едикта, а то је знањем - знањем угледних научника окупљених око симпозијума Ниш и Византија. Да би до тога дошло било је потребно више од једне деценије истраживачке радозналости и научног стрпљења поткрепљеног чврстим аргументима и непоколебљивим чињеницама. Захваљујући том знању Ниш је учврстио своје место у културном мозајку Европе са јасно видљивим и препознатљивим значајем за свеколики хришћански свет.

Све што се значајно догодило у богатој хришћанској прошлости Ниша, од IV до XXI века, неодвојиво је од 48 именом знаних знаменитих нишких епископа. Симпозијум траје и опстаје свих

of eminent scientists gathered around the symposium “Niš and Byzantium”. In order for this to happen, it took more than a decade of research curiosity and scientific patience, substantiated with solid arguments and unshakeable facts. Thanks to this knowledge, Niš has solidified its place in the cultural mosaic of Europe with a clearly visible and identifiable significance for the Christian world.

All important that has happened in the rich Christian history of Niš, from the fourth to the twenty-first century, is inseparable from the name of 48 known famous bishop of Niš. The symposium is lasting and subsisting all these years with the blessing of His Holiness Serbian Patriarch Irenaeus. This is also the case in this year, thanks to His Grace the Bishop of Niš, dr Jovan.

In his opening remarks Dr. Miša Rakocija was launched the idea of establishing a new city award with the name of a Byzantine dignity „Imperial Dream“. With the introducing of the award, now for the „Scientific Wisdom“, he pointed

Сл. 3 Отварање изложбе радова студената Академије за конзервацију Српске Православне Цркве на тему „Рано хишћанство на простору Балкана“: Епископ нишки Господин др Јован, ректор др Мирољуб Гроздановић, Председник Скупштине града др Миле Илић, помоћника градоначелника др Радивоја Коцића, проректор др Слободан Антић.

Fig. 3 Opening of the exhibition of works by students of the Academy for Conservation of the Serbian Orthodox Church on the theme „Early Christianity in the Balkans“: Bishop of Nis Dr. Jovan, rector Miroljub Grozdanović, Nis Assembly President professor Mile Ilić, Deputy Mayor Radivoje Kocić, Vice-Rector Professor Slobodan Antić.

ових година уз благослов његове светости Патријарха српског Господина Иринеја. И ове године је тако, захваљујући Преосвећеном Епископу нишком Господину др Јовану.

У уводној речи др Мише Ракоције покренута је идеја за установљењем нове градске награде са именом угледног византијског достојанства „Царски сан“. Увођењем награде, сада за „научну мудрост“, подвукао би се значај судбоносног Константиновог сна и подсетило на Стефана Немању коме византијски цар, приликом сусрета у Нишу одушевљен „младићевом мудрошћу“, додељује ово угледно

to the importance of Constantine's dream and of Stefan Nemanja to whom the Byzantine emperor, during a meeting in Niš, thrilled with the „young man's wisdom“, awarded this prestigious state recognition. This would emphasize the vertical between the Serbian people and the Byzantine civilization, culture and spirituality of which we are the heirs and that is firmly embedded in the foundations of modern Europe.

Symposium „Niš and Byzantium XI“ began working with the blessing of His Grace Bishop of Niš, dr Jovan. The opening ceremony of the symposium continued with welcoming words of Niš Deputy Mayor, professor

Сл. 4 Пријем за учеснике у председништву града: др Грем Џонс (Енглеска), др Аријадна Воронова (Русија), др Ларс Рамсколд (Шведска), мр Мигуел Пабло Санчо Гомез (Шпанија), мр Етела Даци (Албанија), Надежда Ракоција (Србија), др Лидија Мираж (Албанија), мр Долмас Константинос (Грчка)

Fig. 4 Reception for the participants in the City Hall: Dr. Graham Jones (England), Dr Ariadna Voronova (Russia), Dr. Lars Ramskold (Sweden), Mr. Miguel Sancho Pablo Gomez (Spain), Mr. Daci Etela (Albania), Nadezhda Rakocija (Serbia), Dr. Lida Miraj (Albania), Mr Konstantinos Dolmas (Greece)

државно признање. Тиме би се нагласила вертикала између српског народа и византијске цивилизације, културе и духовности чији смо ми баштинници, а која је чврсто уграђена у темеље савремене Европе.

Симпозиум „Ниш и Византија XI“ започео је рад са Благословом Његовог Преосвештенства Епископа нишког Господина др Јована. Свечаност отварања симпозијума настављена је речима добродошлице помоћника градоначелника проф. др Радивоја Коцића. Испред Универзитета присутне је поздравио ректор проф. др Мирољуб Гроздановић. Симпозијум је отворио академик професор емеритус др

Радивоје Кочић. On behalf of the University participants were greeted by the Rector professor dr Miroljub Grozdanović. The symposium was opened by the Academician Emeritus Professor Ljubomir Maksimović, director of the Byzantology Institute of the Serbian Academy of Science and Arts and president of the National Committee of the Byzantologists. Then the deacon, Mr. Ivica Cairović (Belgrade) introduced the present proceedings and its electronic version (CD) from last year's event. In the hall of the University, with reading of the occasional text by the priest - stavrophor Radomir Popović, an exhibition of works by students of the

Сл. 5 Учесници симпозијума „Ниш и Византија XI“
Fig. 5 Participants in the symposium „Niš and Byzantium XI“

Љубомир Максимовић, директор Византолошког института САНУ и председник Националног комитета византолога. Затим је Ђакон мр Ивица Чаировић (Београд) представио присутнима зборник радова и његову електронску верзију (CD) са прошлогодишњег скупа. У холу Универзитета, уз читање пригодног текста протојереја – ставрофора др Радомира Поповића, отворена је изложба радова студената Академије за конзервацију Српске Православне Цркве на тему „Рано хишћанство на простору Балкана“.

Велико је интересовање за нишки симпозијум огледа се у броју пријављених аутора који је сваке године већи од предходне. Због знаних економских прилика град Ниш је скупио снаге и позвао 34 учесника и то из: из Велике Британије, Аустрије, САД, Канаде, Италије, Русије, Грчке, Мађарске, Шведске, Албаније, Бугарске, Македоније, Шпаније, Грчке и Србије. И поново, већи број страних учесника од оних из наше земље, најречитије указују на значај и стечени углед научног скупа „Ниш и Византија“.

Academy for the Conservation of the Serbian Orthodox Church was opened on the theme „Early Christianity in the Balkans.“

A great interest for the Niš symposium is reflected in the number of applicants, which is each year greater than the previous one. Due to the known economic circumstances, the City of Niš is gathered strength and invited 34 participants and that from Great Britain, Austria, USA, Canada, Italy, Russia, Greece, Hungary, Sweden, Albania, Bulgaria, Macedonia, Spain, Greece and Serbia. Again, a greater number of foreign participants from those from our country, most eloquently show the importance and built reputation of the Symposium „Nis and Byzantium“.

The eleventh symposium „Niš and Byzantium“ was completed with an official reception in the City Hall organized by the Deputy Mayor professor Radivoje Kocić. According to established custom, the symposium participants expressed their opinions about the importance of the congress, its contribution to for Niš to occupy a prominent place in the cultural

Једанаести симпозијума „Ниш и Византија“ завршен је свечаним пријемом у председништву града од стране помоћника градоначелника проф. др Радивоја Коцића. По устаљеном обичају учесници симпозијума изнели су своје мишљење о значају конгреса, његовом доприносу да Ниш заузме видно место на културној мапи Европе и његово сврставање у знамените европске градове. На самом крају уприличен је обилазак споменичког наслеђа града Ниша.

др Миша Ракоција

map of Europe and its classification among famous European cities. At the very least was organized a tour of monument heritage of the city of Niš.

dr Miša Rakocija

